

Ramazan'a Ulaşmanın Büyük Bir Nimet Olduğunu Gösteren Bir Kıssa

Ömer Faruk

بسم الله الرحمن الرحيم، الحمد لله رب العالمين، والصلاة والسلام على رسولنا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين

Talha b. Ubeydillah (radiyallahu anh) şöyle anlatmıştır:

أن رجلين من بلي قدما على رسول الله صلى الله عليه وسلم وكان إسلامهما جميعا فكان أحدهما أشد اجتهادا من الآخر فغزا المجتهد منهما فاستشهد ثم مكث الآخر بعده سنة ثم توفي قال طلحة فرأيت في المنام بينا أنا عند باب الجنة إذا أنا بهما فخرج خارج من الجنة فأذن للذي توفي الآخر منهما ثم خرج فأذن للذي استشهد ثم رجع إلي فقال أرجع فإنك لم يأن لك بعد فأصبح طلحة يحدث به الناس فعجبوا لذلك فبلغ ذلك رسول الله صلى الله عليه وسلم وحدثوه الحديث فقال (من أي ذلك تعجبون؟) فقالوا يا رسول الله هذا كان أشد الرجلين اجتهادا ثم استشهد ودخل هذا الآخر الجنة قبله فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم (أليس قد مكث هذا بعده سنة؟) قالوا بلى قال (وأدرك رمان فصام وصلى كذا وكذا من سجدة في السنة؟) قالوا بلى قال رسول الله صلى الله عليه وسلم (فما بينهما أبعد مما بين السماء والأرض)

"(Kudâa kabilelerinden biri olan) Beliyy'den iki adam Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in yanına geldiler (hicret ettiler.) Bunlar beraber Müslüman olmuşlardı. Onlardan birisi diğerinden daha çok ibadet ederdi. Sonra daha çok ibadet eden kişi savaştı ve şehid oldu. Diğer adam O'ndan sonra bir sene daha yaşadı (İbn Hibbân'ın rivayetinde: حتى صام رمضان ...ta ki Ramazân orucunu tuttu) ve sonra (şehit olmayarak) vefat etti.

Talha diyor ki: "Rüyamda gördüm ki; ben cennet kapısının yanında iken baktım ki o ikisiyle beraberim. Cennetten birisi çıktı ve o ikisinden en son ölen kişiye (cennete girmesi için) izin verdi. Sonra (tekrar) çıktı ve şehid olana izin verdi. Sonra bana döndü ve dedi ki: "Dön! Senin zamanın daha gelmedi."

Talha sabahlayınca rüyasını insanlara anlattı ve insanlar buna şaşırdılar. Ve rüya Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'e ulaştı. İnsanlar rüyayı O'na anlattılar. Şöyle dedi: "Neyden dolayı şaşıyorsunuz?" Onlar da: "Ey Allah'ın Rasûlü! Bu adam diğerinden daha çok ibadet ederdi ve sonra şehid oldu. Ancak bu son ölen O'ndan önce cennete girdi!" dediler. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem): "Bu adam O'ndan sonra bir sene daha yaşamadı mı?" dedi. Onlar da: "evet" dediler. "Ve RAMAZÂN'A YETİŞİP ORUÇ TUTMADI MI ve bu bir sene içinde (İbn Hibbân'ın rivayetinde: المسجد في mescitte) şu kadar rek'at (farz ve nafile) namaz kılmadı mı?" dedi. Onlar da: "evet" deyince Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle dedi: "O ikisi arasındaki (derece farkı) gök ve yer arasındakinden daha uzaktır." (İbn Mâce -lafız O'na aittir-, Ahmed, İbn Hibbân)

El-Elbânî (rahimehullah) bu hadisin “sahih” olduğunu belirtmiştir. İmam Ahmed’in (rahimehullah) Talha b. Ubeydillah’tan gelen rivayetin yanı sıra bir de bu manada farklı lafızlarla Ebu Hureyre ve Ebu Seleme’den gelmiş rivayeti vardır. Şuayb el-Arnaût (rahimehullah) Ebu Hureyre rivayetinin isnadının “hasen” olduğunu, Talha ve Ebu Seleme rivayetlerinin ise aslen zayıf olup bu manadaki diğer rivayetler sebebiyle “hasen li ğayrih” derecesine yükseldiğini ifade etmiştir. Ahmed Şâkir (rahimehullah) ise Talha ve Ebu Hureyre rivayetlerinin “sahih”, Ebu Seleme rivayetinin ise “zayıf” olduğuna hükmetmiştir. Heysemî (rahimehullah) Ebu Hureyre rivayeti için “isnadı hasendir” demiştir.

İbn Hibbân (rahimehullah) bu hadisi:

ذكر البيان بأن من طال عمره وحسن عمله قد يفوق الشهيد في سبيل الله تبارك وتعالى

“Ömrü uzun olup ameli de güzel olan (salih ameller işleyen) kimsenin Allah Teâlâ yolunda şehid olanı geçebileceği beyanının zikredilmesi” başlığı altında rivayet etmiştir.

İbn Abdilberr (rahimehullah) “et-Temhîd” (24/226) adlı şerhinde bu kıssayı anlatan başka bir rivayeti zikrettikten hemen sonra şöyle demiştir: “Hadisin ifade ettiği bu manayı Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)’in şu sözü açıklar: “İnsanların en hayırlısı ömrü uzun olup ameli de güzel olandır.”

Molla Ali el-Kârî (rahimehullah) “Mirkâtu’l-Mefâtîh” (9/468) isimli eserinde İbn Abdilberr’in zikrettiği rivayeti şerh ederken şunları söylemiştir: “Şehid olmadan ölmüş kişi aynı zamanda Allah yolunda ribat tutan biriydi. Bu sebeple hükmen ve şehadete giden yolda bulunması açısından O’nun şehadete ortaklığı vardır... (Böyle anlaşılması gerekir) aksi takdirde bilinmektedir ki Allah yolunda cihad ederek ve O’nun dinini izhar ederek elde edilmiş şehadetten daha fazla ecirli hiçbir amel yoktur. Özellikle de Müslümanlardan bu dinin yardımcıları az olduğunda bu böyledir.”

Ali el-Kârî bu açıklamasıyla şu hadise işaret etmiştir: “Kim Allah’tan şehadeti gerçekten/samimiyetle isterse, yatağında ölse bile Allah onu şehidlerin derecelerine ulaştırır.” (Muslim)

Ve’l-hamdu lillâhi Rabbi’l-âlemîn.